



ת"פ 44256/06/18 - מדינת ישראל נגד דאוד זאהדה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 44256-06-18 מדינת ישראל נ' זאהדה(עציר)

לפני	כבוד השופט אברהם רובין	המאשימה
	מדינת ישראל	
נגד		הנאשם
	דאוד זאהדה (עציר)	

גזר דין

1. הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון פתוח, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בביצוע שתי עבירות של הצתה - עבירה לפי סעיף 448 רישא לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

2. על-פי הנטען בכתב האישום המתוקן, הנאשם הוא אחיינו של המתלונן. בין משפחת הנאשם לבין המתלונן קיים סכסוך על רקע ירושת אביו המנוח של הנאשם, לרבות סכסוך הנוגע לבעלות על חנות שבה החזיק האב המנוח. בשל הסכסוך גמלה בלבו של הנאשם החלטה לפגוע במתלונן בדרך של הצתת כלי הרכב שלו. בהמשך לאמור לעיל, עובר ליום 8.1.18 הצטייד הנאשם בבקבוק פלסטיק המכיל בנזין ובמצית. ביום 8.1.18 סמוך לשעה 03:00 לפנות בוקר הגיע הנאשם למקום בו חנה רכבו של המתלונן מסוג טויוטה קורולה. הנאשם שבר את החלון הימני האחורי של הרכב, שפך את הבנזין והצית את הרכב. כתוצאה ממעשי הנאשם נשרף הרכב ונגרם נזק כבד לתא הנוסעים. שכנים שהבחינו באש הזעיקו את כוחות כיבוי האש אשר כיבו את השריפה.

לאחר האירוע האמור החליף המתלונן את רכבו, ואז גמלה בלבו של הנאשם החלטה לשרוף פעם נוספת את רכבו של המתלונן. הנאשם הצטייד בבקבוק המכיל בנזין ובמצית, וביום 21.2.18 סמוך לשעה 03:00 לפנות בוקר הגיע למקום בו חנה רכבו של המתלונן. הנאשם שבר את החלון השמאלי האחורי של הרכב, שפך את הבנזין והצית את הרכב. כתוצאה ממעשי הנאשם נשרף הרכב, תא הנוסעים נשרף כליל ונגרם לו נזק רב. כוחות כיבוי האש שהוזעקו למקום כיבו את השריפה. כאמור, בגין מעשים אלו הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בשתי עבירות של הצתה.

3. טיעוני המאשימה לעונש

ב"כ המאשימה עמדה על החומרה הרבה שגלומה בעבירות של הצתה. כמו כן, עמדה ב"כ המאשימה על הנסיבות הקונקרטיות של ביצוע העבירות על-ידי הנאשם, אשר יש בהן כדי להוסיף מימד של חומרה למעשיו - התכנון המוקדם, העובדה שמדובר בהצתות שבוצעו כדרך ליישב סכסוך כספי, והעובדה

עמוד 1



שבוצעו שתי הצעות בפרק זמן קצר יחסית. ב"כ המאשימה טענה כי העובדה שלא נגרם נזק רב יותר כתוצאה מההצעות לא יכולה להיזקק לזכותו של הנאשם, אלא יש לזקוף אותה למזל הטוב ולפעולתם הזריזה של כוחות הכיבוי. ב"כ המאשימה הסכימה כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לשני האירועים, והיא ביקשה להעמיד את המתחם על עונש של 24-48 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הסכימה כי יש למקם את העונש המתאים בתחתית המתחם, זאת לנוכח העובדה שמדובר בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו. בנוסף לעונש המאסר עותרת המאשימה להטלת מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

4. טיעוני הנאשם לעונש

ב"כ הנאשם טען כי על אף שאין להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם הרי שיש לתת משקל ראוי לקולא לגילו הצעיר, להעדר העבר הפלילי, ולהודאה אשר מבטאת חרטה ונטילת אחריות מצדו של הנאשם, הודאה אשר גם חסכה מזמנה של התביעה ומזמנו של בית המשפט. ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי הענישה הנוהגת קלה יותר מכפי שהוצג בטיעוני ב"כ המאשימה. הנאשם לא ביקש שיוגש תסקיר בעניינו, ועל כן במסגרת הטיעון לעונש הרחב מעט בא כוחו בעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם. מדובר בנאשם שהתייתם בגיל צעיר ושאחיו הבכור איננו מסייע למשפחה. במצב דברים זה נאלץ הנאשם להפסיק את לימודיו בגיל 11 או 12 ולצאת לעבוד לפרנסת המשפחה. לקשיים אלו נוסף הסכסוך עם הדוד, אשר לגרסת משפחת הנאשם נטל שלא כדין את חנותו של אביו המנוח של הנאשם ובנוסף לכך מנסה לפנות את משפחת הנאשם מהנכס שבו הם גרים, זאת בטענה שהנכס שייך לו. ב"כ הנאשם הדגיש את העובדה שהנאשם עצור מאז חודש יוני 2018, ושעל רקע עברו הנקי הוא מתקשה מאוד להתמודד עם אוכלוסיית הכלא. אשר על כן, ביקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יטיל על הנאשם עונש מאסר החופף את תקופת מעצרו, ולכל היותר עונש מאסר של שנה אחת.

5. בתום טיעוני ב"כ הצדדים השמיע גם הנאשם את דברו. הנאשם אמר כי הוא מבין שטעה וכי הוא מצטער ומתחרט על טעותו, והוא מבטיח שלא לחזור על טעותו שוב. הנאשם ביקש שיתאפשר לו להתאחד עם אמו ואחותו בבית, ולדבריו אם יתקל בבעיות בעתיד הרי שהוא יפתור אותן בדרכים חוקיות.

דין והכרעה

6. מתחם העונש ההולם

הערך החברתי המוגן על-ידי עבירת ההצתה הוא הערך של שמירה על שלום חייו של אדם ועל שלמות גופו, וכן בנוסף הערך של שמירה על שלמות קניינו של האדם. בתי המשפט עמדו לא פעם על החומרה הרבה הגלומה בעבירת הצתה, זאת בשל העובדה שתחילתה של עבירת ההצתה ידועה אך אחריתה מי ישרונה (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל (8.11.12)). חומרתה של עבירת ההצתה נובעת לא רק מהנזק הפוטנציאלי שלה, אלא



גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, אשר יש בו כדי לזרוע אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ע"פ 5074/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (19.9.12)). מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה שלפניי איננה קיצונית מאוד בחומרתה. מדובר בהצתות של מכוניות ריקות מאדם אשר גרמו, למרבה המזל, לנזק רכוש בלבד. עם זאת אין להקל ראש במידת הפגיעה בערך המוגן, לנוכח העובדה שהאש הייתה יכולה להתפשט ולגרום לנזק חמור בהרבה.

7. אשר לענישה הנוהגת. לנוכח חומרתה של עבירת ההצתה נפסק כי הענישה בגין עבירה זו צריכה לכלול בדרך כלל עונש של מאסר מוחשי לריצוי מאחורי סורג וברח (ע"פ 7045/12 **אלטנאי נ' מדינת ישראל** (13.3.13)). יתר על כן, בשנים האחרונות ניכרת מגמה של החמרה בענישה בנוגע לעבירות ההצתה (ע"פ 8125/15 **פרוקופנקו נ' מדינת ישראל** (19.4.16)). יחד עם זאת, נפסק כי רמת הענישה בעבירות ההצתה מגוונת מאוד, זאת מן הטעם ש: "... אין מקרה אחד דומה למקרה אחר, וכל מקרה נבחן על-פי נסיבותיו הפרטניות ובהתאם לעקרון הענישה האינדיבידואלית, ובין היתר יש להביא בחשבון שיקולים כגון גיל צעיר של נאשם, העדר עבר פלילי, מתן הודאה והבעת חרטה כמו גם היקף הנזק שנגרם בפועל" (עניין **אלטנאי** בפסקה 12 לפסק הדין). ועוד נפסק כי:

"סעיף 448(א) לחוק העונשין קובע מדרג של חומרה בעבירות הצתה: "המשלח אש במזיד בדבר לא לו, דינו - מאסר חמש עשרה שנים; עשה כן במטרה לפגוע בנכס של המדינה, בנכס המשמש את הציבור, באתר טבע, בצמחיה או בבטחת דרי הסביבה או במטרה לפגוע בבני אדם, דינו - מאסר עשרים שנים".

בתוך מדרג זה ניתן להצביע על מדרגי ביניים של חומרה, מה שיכול להסביר את הסיבה לכך שהענישה הנלווית לעבירת ההצתה אינה אחידה ונעה על סקאלה רחבה (ע"פ 9226/11 **גוזלנד נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (8.10.2013)); הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידית של אדם, מה שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך (מחשבה פלילית של פזיזות); והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש כמו במקרה דנן. מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולא, כמו ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שעמדו תחת סיכון של פגיעה.

(ע"פ 4036/13 **אמארה נ' מדינת ישראל** (5.10.14)).

8. במסגרת טיעוניה הגישה ב"כ המאשימה טבלה מרכזת של גזרי דין בעבירות הצתה.

בע"פ 6720/16 **מדינת ישראל נ' פלוני** (7.3.17), הורשע המשיב, על יסוד הודאתו, בביצוע עבירות של הצתה ואיומים, לאחר שהצית את רכבו של אדם בו הוא חשד בקיום קשר רומנטי עם חברתו של המשיב. כתוצאה מההצתה נשרף הרכב של המתלונן ונגרם נזק קל לרכוש נוסף. בית המשפט המחוזי גזר על המשיב עונש של



שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ובית המשפט העליון החמיר את העונש וגזר עליו 12 חודשי מאסר, זאת למרות שקבע כי ראוי באותו מקרה לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום.

בע"פ 8659/13 **אלמליח נ' מדינת ישראל** (14.5.14), הורשע המערער, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה, בגין כך שהצית נגריה שממנה הוא פוטר קודם לכן. הנזק שנגרם לנגריה הסתכם ב-2,000 עד 3,000 ₪. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לאחר שהעמיד את מתחם העונש ההולם על עונש של 15-30 חודשי מאסר בפועל. ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה, תוך שבית המשפט העליון הזכיר דברים שנפסקו בע"פ 7887/12 **שאול נ' מדינת ישראל** (24.4.13), לפיהם מתחם ענישה הנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר הינו מתחם ענישה הולם ואולי אף נוטה לקולא. עם זאת יודגש, כי בעניין **שאול** היה מדובר במערער בעל עבר פלילי.

בע"פ 2360/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.8.12), הורשע המערער, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה ובעבירה של הפרת הוראה חוקית, בכך שבניגוד לצו שאסר עליו להטריד את המתלוננת או להתקרב אליה הוא ניגש למתלוננת, ולאחר שזו התלוננה על כך במשטרה, הוא ניקב את ארבעת צמיגי רכבה והצית אותו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 21 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער על גזר הדין, תוך שציין כי בית המשפט המחוזי הביא בחשבון לקולא את נסיבותיו המיוחדות של המערער אשר סייע בעבר למשטרת ישראל ולכוחות הביטחון. יצוין כי באותו מקרה היה מדובר במערער בעל עבר פלילי.

בע"פ 7887/12 **שאול נ' מדינת ישראל** הנ"ל הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של הצתה, בגין כך שעל רקע סכסוך בינו לבין המתלונן הוא הצית ציוד רב שאוחסן במגרש השייך למתלונן. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל זאת לאחר שנתן משקל לעברו הפלילי אשר כלל עבירות של תקיפת שוטר, עבירות רכוש, עבירות מרמה, עבירות איומים ותקיפה, עבירה של מעשה מגונה ועוד. בית המשפט העליון דחה את ערעור המערער על חומרת העונש ופסק כי מתחם העונש ההולם אותו העמיד בית המשפט המחוזי על שנתיים עד ארבע שנות מאסר, הוא מתחם מתאים ואולי אף נוטה לקולא.

9. ב"כ הנאשם הציג גזרי דין בגדרם נגזרו עונשים קלים יותר על נאשמים שהורשעו בעבירות הצתה.

בע"פ 8501/09 **בוכרע נ' מדינת ישראל** (10.8.10), הורשע המערער, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה, בגין כך שהצית חנות מכולת וגרם לנזק רב לרכוש וכן לכוויות לכלבת המתלונן. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 22 חודשי מאסר בפועל, ובית המשפט העליון קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המערער על שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, זאת לאחר שהגדיר את המקרה כמקרה יוצא מהכלל וחריג שבו עבר המערער תהליך שיקומי משמעותי המצדיק הקלה בעונש.

בע"פ 4280/06 **סער נ' מדינת ישראל** (25.10.06), הורשע המערער, על יסוד הודאתו, בעבירות של הצתה ושיבוש מהלכי משפט, עקב כך שעל רקע סכסוך עסקי בין מעבידו לבין המתלונן הוא הצית בשלושה מועדים שונים בית עסק, קטנוע ומכונית שהיו בבעלותו של המתלונן. בית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, וערעור שהגיש המערער על חומרת העונש התקבל על רקע העובדה שלאחר ביצוע העבירות הוא השתלב בשירות קבע כנהג אמבולנס ביחידה קרבית וביצע את תפקידו זה לשביעות רצון מפקדיו. מקרה זה מיוחד בנסיבותיו ולכן הוא איננו יכול לשמש אמת מידה לענישה בעניינו של



הנאשם שלפניי.

בע"פ 4390/03 ספנוב נ' **מדינת ישראל** (18.8.03), הורשע המערער, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה ונגזר עליו עונש של 36 חודשי מאסר בפועל, בגין כך שהצית משרד של מנהל קבוצת כדורגל. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של המערער והעמיד את עונשו על שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, זאת על רקע חייו הנורמטיביים של המערער ועברו הנקי עד לביצוע העבירה, וכן על רקע התסקיר החיובי של שירות המבחן.

בת"פ (מחוזי ים) 4867-08-14 **מדינת ישראל** נ' **דנדקר** (20.5.15), הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בעבירה של הצתה, לאחר שעל רקע סכסוך בין אחיו לבין המתלונן הוא נעתר לבקשת האח והצית שני כלי רכב שהיו שייכים למתלונן. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, זאת לאחר שקבע כי מתחם העונש ההולם עומד על 9 עד 36 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט נימק את גזר הדין בכך שהיה מדובר בנאשם צעיר נעדר עבר פלילי אשר נגרר אחרי אחיו, ואשר לאחר תחילת ההליך המשפטי נטל אחריות על מעשיו וקיים קשר רציף ומתמיד עם שירות המבחן. בית המשפט גם הדגיש את עברו הנפשי של הנאשם ואת החשש שהחזרתו אל בין כותלי הכלא תגרום להחמרה במצבו הנפשי כפי שאירע בעבר כאשר היה נתון במעצר. לנוכח נסיבות מיוחדות אלו גם גזר דין זה איננו יכול לשמש אמת מידה לגזר הדין במקרה שלפניי.

10. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

אמנם לצורך קביעת מתחם העונש ההולם אתיחס לשני האירועים נושא כתב האישום כאל אירוע אחד, ברם יחד עם זאת, בקביעת המתחם יש להביא בחשבון לחומרה את העובדה שהנאשם הורשע בביצוע שתי עבירות של הצתה (ראו - סעיף 40(ג) לחוק העונשין).

העבירות בוצעו על-ידי הנאשם לאחר תכנון מוקדם שכלל הצטיידות מראש בבקבוק עם בנזין ובמצית. העובדה שבוצעו שתי עבירות בפרק זמן לא ארוך יחסית מלמדת על נחישותו של הנאשם לגרום נזק לרכושו של המתלונן.

הנאשם ביצע את שני העבירות בעצמו ולבדו מבלי שאיש האיץ בו לבצען, ומכאן שחלקו היחסי בביצוע העבירות מלא ובלעדי.

הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות הוא נזק חמור של פגיעות בגוף ובנפש, זאת לנוכח העובדה שהאש שהצית הנאשם עלולה הייתה להתפשט ולגרום לנזק חמור. יחד עם זאת, אין להתעלם מכך שהנאשם הצית כלי רכב, ולא בית מגורים, ואין להתעלם מהעובדה שכלי הרכב היה ריקים בשעה שהוצתו. יש בכך כדי ללמד שהנאשם לא ביקש לגרום לנזק גוף כלשהו. הנזק שנגרם בפועל כתוצאה מההצתות הוא נזק רכוש בלבד, אך מדובר בנזק רכוש כבד הכולל אובדן של שני כלי רכב, אשר אחד מהם היה כלי רכב חדש מסוג אופל. המדינה אמנם לא הביאה ראיות לעניין היקף הנזק המדויק, ואף לא טענה בעניין זה בכתב האישום, אך ניתן להניח שנזק של אובדן שתי מכוניות הוא נזק כספי ניכר למדי.

ב"כ הנאשם ביקש שבית המשפט יתחשב בנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, כאשר



כוונתו היא לסכסוך עם הדוד אשר לטענת משפחת הנאשם גוזל את רכושה ומתנכל לה. אין בידי לתת משקל של ממש לנסיבות אלו. ראשית, טענה זו לא הוכרעה בערכאות ולכן מדובר בטענה סובייקטיבית של משפחת הנאשם. ושנית, גם אם אניח שהנסיבות הן כנטען, הרי שאין לקבל כי נסיבות אלו גרמו לנאשם למצוקה נפשית כאמור בסעיף 40ט(א)(8) לחוק העונשין, ואף אין בהן כדי להצדיק את ביצוע העבירות. יחד עם זאת, אני כן סבור שיש לתת משקל מסוים, אם כי לא רב, לעובדה שמדובר בנאשם צעיר אשר היה בן 22 בזמן ביצוע העבירות, ואשר חש אחריות כלפי בני משפחתו בהעדר אב ואח בכור.

11. לאור כל האמור, בשים לב לכך שגזרי הדין המקלים שהציג ב"כ הנאשם מוקדמים ברובם לגזרי הדין החמורים יותר שהציגה ב"כ המאשימה אשר מצביעים על מגמת החמרה בענישה, ובהינתן העובדה שנסיונות גזרי הדין שהציגה המאשימה חמורות יותר מנסיונות המקרה שלפניי, אני סבור שמתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם עומד על 12 עד 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בתוספת מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

12. העונש המתאים

כאמור, לא הוגש תסקיר בעניינו של הנאשם. יחד עם זאת ב"כ הנאשם גולל תמונה עגומה לגבי נסיבות חייו של הנאשם, אשר נאלץ כבר בגיל צעיר מאוד (11-12) להפסיק את לימודיו ולצאת לעבודה כדי לסייע בפרנסת משפחתו. מדובר בנאשם צעיר יחסית שזו ההסתבכות הראשונה שלו עם החוק. הנאשם הודה במיוחס לו ובכך נטל אחריות על מעשיו ואף חסך מזמנה של המאשימה ומזמנו של בית המשפט. בגין העבר הנקי ונטילת האחריות ראוי הנאשם להקלה ממשית בעונש. לכך נוסיף, כי השתכנעתי מדברי ב"כ הנאשם ומדברי הנאשם עצמו, כי התקופה שבה היה הנאשם עצור עד כה הבהירה לו הבהר היטב את חומרת מעשיו, ואת הצפוי למי שמבצע עבירות בכלל, ועבירות של הצתה בפרט. על רקע תפקידו המרכזי של הנאשם בפרנסת משפחתו ועל רקע עברו הנקי, יש להביא בחשבון את הנזק שנגרם ושייגרם לו ולמשפחתו כתוצאה משהייתו של הנאשם בכלא. לא הובאו בפניי ראיות המלמדות על מאמצים שעשה הנאשם לתקן את תוצאות העבירה או לפיצוי של המתלונן בגין הנזק שנגרם לו. כאמור, בהעדר תסקיר של שירות המבחן לא ניתן להצביע על תהליך שיקומי משמעותי שעבר הנאשם, דבר אשר שימש שיקול מרכזי לקולא במסגרת חלק מגזרי הדין המקלים שהציג ב"כ הנאשם במסגרת טיעוניו. יחד עם זאת, אני שב ומציין כי התרשמתי שהנאשם מתחרט על מעשיו וכי תקופת המאסר תרתיע אותו, כך יש לקוות, מלבצע עבירות נוספות בעתיד. אשר על כן אני סבור כי יש למקם את העונש הסביר בתחתית מתחם העונש ההולם.

13. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

13 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 7.6.18.



6 חודשי מאסר על תנאי, אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהכלא הוא יבצע עבירה של הצתה, ושני חודשי מאסר על תנאי אותם ירצה הנאשם בפועל אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מן הכלא הוא יבצע עבירת אלימות כלשהי.

הנאשם יפצה את המתלונן בסכום של 8,000 ₪. סכום הפיצוי ישולם ב-24 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים. התשלום הראשון יבוצע עד ליום 1.6.19 ויתר התשלומים יבוצעו עד ל-1 בכל חודש שלאחר מכן. אי תשלום של אחד מהתשלומים במועד יעמיד לפירעון מידי את כל סכום הפיצוי שטרם שולם עד לאותו מועד.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ג שבט תשע"ט, 29 ינואר 2019, בנוכחות הצדדים.